

Menen – Leopoldplein

Rapportage vondstmelding
Menen, Leopoldplein

I. Verslaggevers:

*Naam, adres, contactgegevens, functie van de opstellers van het rapport en datum melding.

Marc Dewilde, Stadenstraat 39, 8610 Kortemark

051/61 01 68; 0477/56 04 23; marc.dewilde@rwo.vlaanderen.be

Erfgoedonderzoeker archeologie VIOE

Vaststelling: 26/10/2010; Melding: 27/10/2010; In kennisstelling: 03/11/2010; Veldwerk: 28/10/2010 (2010/384)

Verder onderzoek: Nee, wegens verandering van de plannen.

II. Identificatie

*Een beschrijving van locatie van de site, met de volgende elementen:

Provincie(s): West-Vlaanderen

Gemeente(n): Menen

Deelgemeenten(n):

Coördinaten: Lambert X: 62437,269, Y: 165758,125

Kadastergegevens: Menen, 1° Afd., Sie E, 1007N30

Toponiem(en):

Naam van de site: Leopoldplein

Algemene beschrijving: topografie, bodemkundig, archeologisch; dus een algemene beschrijving van de criteria die voor de afbakening van de site zijn aangewend.

De vindplaats ligt op de ooststrand van de middeleeuwse stad, ten zuiden van de Kortrijkstraat, nabij de Kortrijksepoort. De ligging net ten westen van, wat ooit het bastion van Rekkem was in de Hollandse periode (het bastion van de Leie, in de Frase periode), is eveneens veelbetekenend.

III. Archeologische nota

*Een summiere beschrijving van het onderzoek dat voorafgaand aan het onderzoek op de site werd uitgevoerd.

De vestingwerken van Menen vormen al geruime tijd onderwerp van onderzoek, zowel historisch-cartografisch als archeologisch.

Een overzichtspublicatie door M. Pyncket, een stand van zaken van het archeologisch onderzoek door Ph. Despriet en overduidelijke archeologische vaststellingen in 2010 vormen hiervan het beste bewijs.

*De archeologische beschrijving van de site en het onderzoek dat heeft plaatsgevonden: methodiek van het onderzoek en de resultaten.

De vindplaats ligt op een, voor de Meense vestingen, gevoelige plaats, want net naast het voormalig (Hollands) militair hospitaal, dat naderhand als brandweerkazerne in gebruik werd genomen (fig. 1). Dit hospitaal werd opgetrokken ongeveer tegenaan de keel van het bastion van Rekkem, ook gekend als bastion 2. De Hollandse activiteit situeert zich in Menen tussen 1817 en 1830 (fig.2).

Vorbereidende werken om een ondergrondse parking te laten aansluiten op de bestaande bebouwing brachten metselwerk aan het licht, dat er duidelijk mee in verband stond (fig. 3).

Op de vondstmelding en de aansluitende communicatie met de architect/bouwheer, waarin een opgraving in het vooruitzicht werd gesteld, volgde de beslissing om de plannen aan te passen en de constructies bovengronds te realiseren.

De summiere registratie, die volgde uit de vondstmelding, is dan ook het enige archeologisch gegeven, dat hierbij kan gemeld worden (fig.4 en 5).

De gebouwsporen wijzen op een haakse aanbouw op het militair hospitaal. Een muur op spaarbogen, zo'n 15m lang, ligt in het verlengde van de oostgevel ervan. Een dwarsmuur zondert een ruimte af van 8,5 m breed, tegenaan het bestaande bouwvolume (fig. 6). Op een kaartje uit 1852, opgemaakt n.a.v. de declassering en de openbare verkoop van de vesten is die aanbouw nog perfect aan te wijzen (fig.7).

Ook hier zijn misschien kazematten aangesneden, aansluitend op het militair hospitaal. Er is alleszins een gelijkenis met de vondsten in de Terwallestraat.

De rode baksteen (21 x 9,5 x 5 cm) is in kruisverband gemetseld. De stiepen zijn voor zover kon nagegaan worden, 2,4 m breed, de ruimte binnen de bogen ongeveer 4m.

IV Bibliografie

*De referenties van de bronnen die zijn gebruikt.

Pyncket 2002: Pyncket M., *De vesting Menen, een verkenning*, Menen

Despriet 2010: Despriet Philippe (red.), *10 000 jaar Menen 40 jaar opgravingen 1969-2009*, Archeologische en Historische Monografieën van Zuid-West-Vlaanderen, Kortrijk

Bradt & Acke 2010: Bradt T. & Acke B., *Archeologische prospectie Huize Ter Walle Menen (prov. West-Vlaanderen) Basisrapport*, Group Monument Ingelmunster

V. Trefwoorden

*Aanduiden van trefwoorden voor de datering en identificaties van de site.

Nieuwste tijden (Hollandse periode), fortificaties, militair hospitaal

VI. Kaart.

*De kartografische aanduiding van de site. De minimale vereiste precisie voor deze aanduiding is 1:5.000 (op kadasterkaarten).

In bijlage

VII. Foto's

(optioneel)

In bijlage

Fig. 1. Het voormalig Hollands militair hospitaal vanuit het westen

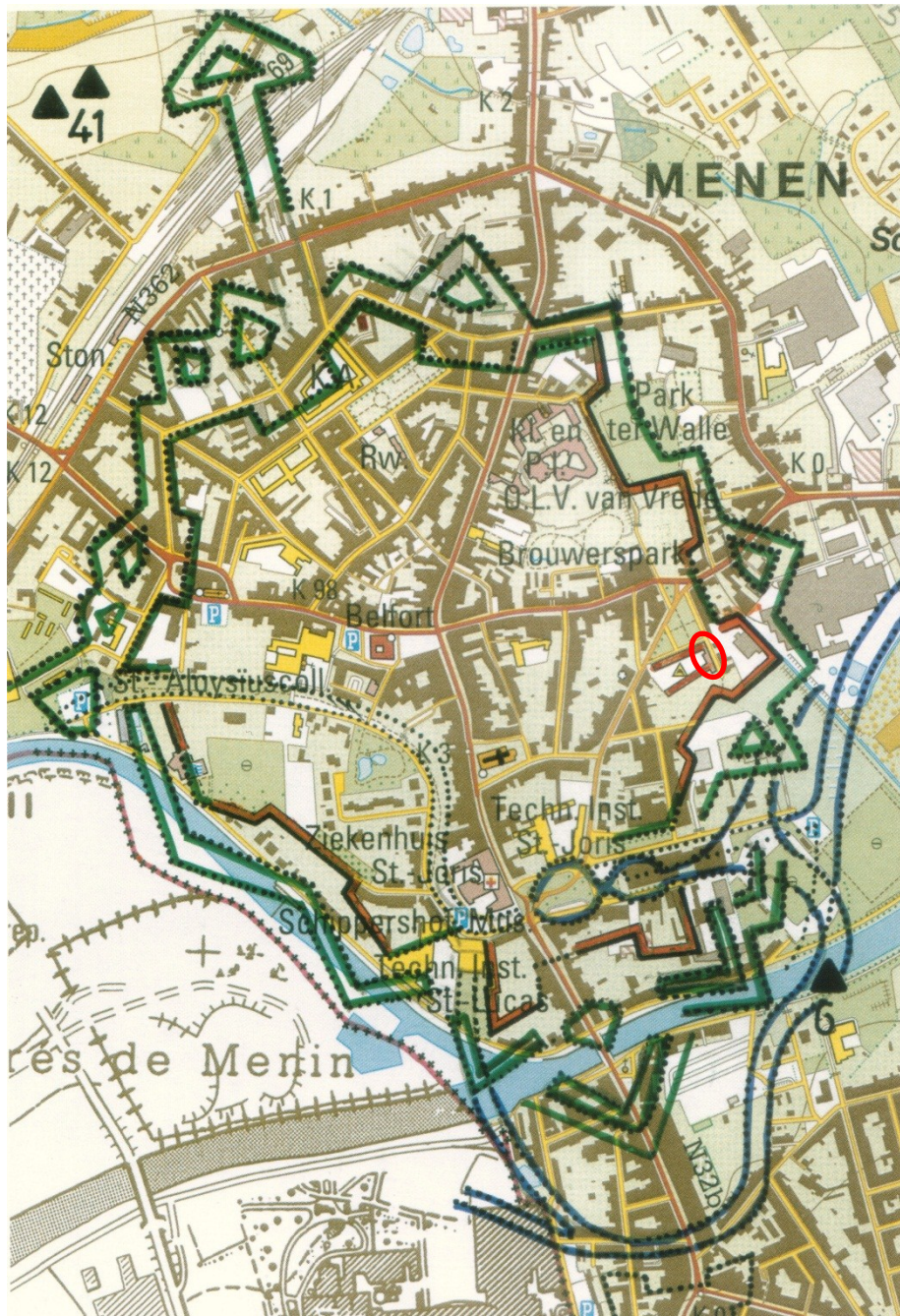

Fig.2. Localisatie van de vondst

Fig.3. De muur in kwestie, deels vrijgekomen bij de voorbereidende werken

Fig.4. De uiteindelijk gerealiseerde parking, vanop de straat

Fig.5. De uiteindelijk gerealiseerde parking, vanuit het binnenplein

Fig.6. Zicht op het structureel duidelijkste restant

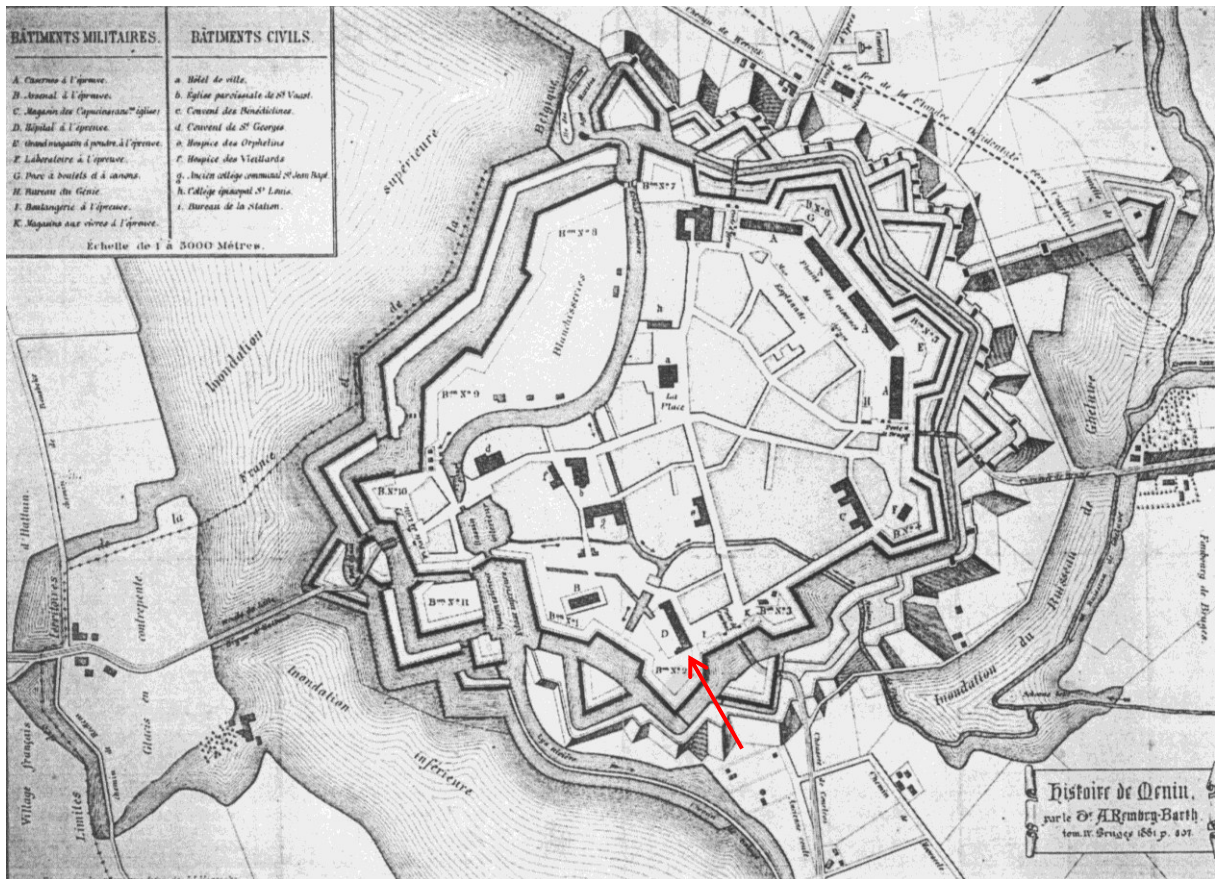

Fig.7. Kaart uit 1852.
De pijl duidt de bewuste aanbouw aan